

HERÄTTÄJÄ-
YHDISTYS

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21
62101 Lapua
Puh. 06 4335 700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

Lauantai 7.7.2018
Päiväseurat klo 13.00
Irene Roivainen

Hyvät juhlavieraat, rakas ystäväkansa!

Tervetuloa Tampereelle!

Sata vuotta sitten, kesällä 1918, tämän juhlakentän ja Kalevankankaan välimaastossa sijaitsi Suomen suurin vankileiri. Vanhoihin Venäjän armeijan kasarmeihin oli sijoitettu 11 000 sisällissodan hävinnyttä punaista sotavankia. Alue oli ympäröity piikkilangalla ja sen kulmiin oli sijoitettu konekiväärit. Leirillä kuoli teloituksiin, nälkään ja kulkutauteihin yli 1300 vankia.

Sisällissotaa oli käyty niin Kalevankankaalla kuin aivan kaupungin sydämessä: keskustorilla ja raatihuoneellakin. Tässä Pohjoismaiden suurimmassa kaupunkisodassa sai surmansa yli 2000 ihmistä. Sukupolvien pituiset sisällissodan haavat arpeutuvat hitaasti. Meillä ei ole lupaa pyytää ja antaa anteeksi edellisten sukupolvien tekoja, mutta sovintoa me voimme rakentaa. Siksi sodan julmuuksien ja raakuuksien ohella on aika kertoa myös tarinoita hyvyydestä ja armosta. Kansalaissodan muistovuoden alussa myös tasavallan presidentti Sauli Niinistö näytti esimerkkiä kertomalla tarinan omaa isoisäänsä uhanneesta tragediasta, jota ei kuitenkaan tapahtunut, koska punaiset eivät vieneet häntä.

Täällä Tampereella järjestettiin kymmenen vuotta sitten Sovinnon päivän kulkue, jossa oli tilaisuus vaihtaa puolta ja pukeutua vastapuolen vaatteisiin — ja aatteisiin. Sen tavoitteena oli auttaa osallistujia vaihtamaan näkökulmaa ja ymmärtämään sodan toista osapuolta. Monille se kokemus oli pysäyttävä ja mieliinpainuva.

Sieltä mistä itse tulen, Kainuun ja Savon rajamailta, Sotkamon perukoilta, sisällissota ei ollut niin raju kokemus kuin täällä, mutta kyllä se sielläkin elää kerrottuina kokemuksina. Ukkinen Erkki oli sisällissodan puhjetessa parikymppinen nuori mies. Hän ei tietääkseni ollut poliittisesti aktiivinen henkilö, mutta siitä huolimatta joku naapurikylän isännistä oli uhannut liottaa hänestä punavärin kylänsä joen poukamassa.

Eräänä päivänä kotikylääni saapui aseistettu miesjoukko Savon puolelta. Se vangitsi myös ukkini ja lähti kuljettamaan vankeja jalkapatikassa kirkonkylää kohti. Kylän ulkopuolella saattueen saavutti kuitenkin polkupyörällä mies, joka tunsu joukon komentajan. Hänen kerrotaan sanoneen: ”Erkkiä ette vie, hän on minun renkini.” Eikä Erkkiä viety silloin, eikä myöhemminkään. Erkki sai Selmansa kanssa 15 lasta, joista elossa on kolme tänä päivänä.

”Hän on minun renkini.” Olisi helppo ajatella, että siinäpä isäntä vain esti työmiehensä viemisen, mutta tämä tulkinta ei olisi totta. Samaisen talon isäntä pelasti myös toisen ukkini perheen. Ville-isäntä keksi hyvän syyn auttaa lähimmäistään. Se oli armoa. Ja talon emännästä kerrotaan, että hän

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21
62101 Lapua
Puh. 06 4335 700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

pulavuosina jakoi vasusta leipää köyhiin mökkeihin. Tämän talon väki tuli tutuksi itsellenikin lapsena siioninvirsiseuroissa.

Tampere-talossa tänä keväänä esitetyn "Veljeni vartija" -oopperan libretossa ohjaaja Tuomas Parkkinen toteaa: "Armo on ihmisen aseista vahvin, sillä se jättää henkiin." Ooppera ei kuvaa vain veljessotaa ja sen eri puolille päätyviä sisaruksia, vaan myös vanhempaa ja meille tuttua velisurmaa. "Olenko minä veljeni vartija?" kysyy Kain Jumalalta surmattuaan Abelin. Ooppera vastaa: "Kyllä sinä olet. Meidän kaikkien on pidettävä huolta toisistamme."

Esityksen lopussa kaupunkilaisten kuoro laulaa: "Rukoilen, ettei milloinkaan tässä kaupungissa keskinäisen sodan kyltymätön raivo enää riehu valloillaan. Rauta verta valuta. Äidit lastaan hautaan taluta. Isät katso poikiaan ja vaadi vihaa vihalla kostamaan. Kuuletteko vartijat tämän kaupungin? Onko teillä viisautta löytää kauniin puheen oikea tie."

Rakkaat ystävät, mikä on tänä päivänä meidän "hyvä syymme" auttaa hädässä olevia lähimmäisiämme lähellä ja kaukana? Eikö meillä pitäisi olla rohkeutta asettua heikomman puolelle, kun pakolaisten veneet etsivät turvasatamaa Välimeren rannoilla, kun leirejä ja piikkilanka-aitoja rakennetaan valtioiden rajoille niin Euroopassa kuin muillakin mantereilla? Tai kun osa kansaamme joutuu anelemaan jokapäiväistä leipäänsä ruokajonoissa? Tai kun työmarkkinat sulkevat ulkopuolelleen ison osan työkykyisistä ja -haluisista ihmisistä?

Älkää viekö häntä, älkää kohdelko häntä huonosti, älkää kiusatko! Hän on puolustuskyvytön, hän on työtoverini, hän on ystäväni, hän on sisareni, hän on veljeni. Hän on Kristus.

Näiden juhlien tunnus "Lähellesi ikävöin" kertoo yhtäältä kaipuusta, mutta myös etäisyydestä, välimatkasta ja kohtaamisen kuiluista. Niiden yli kurkotettiin sata vuotta sitten ja kurkotellaan tänäänkin. Tämän etäisyyden ylittämiseen, siltojen rakentamiseen, rauhan ja sovinnon ylläpitämiseen meidät on kutsuttu.

Keskitysleirillä surmattu saksalainen teologi Dietrich Bonhoeffer kirjoitti vain muutama kuukausi ennen kuolemaansa virren, joka rohkaisee ja vakuuttaa:

"Kun pahan valta kasvaa ympärillä, vahvista ääni toisen maailman, niin että uuden virren sävelillä kuulemme kansasi jo laulavan.

Hyvyyden voiman uskollinen suoja piirittää meitä, kuinka käyneekin. Illasta aamuun kanssamme on Luoja. Häneltä saamme huomispäivänkin."